

Dimissionstale 2021

Kære kolleger, gæster, forældre og studenter

" Du er vinden der blæser, i træernes top
Og poeten der læser skønne digte op
Du er toner fra himlen, og alt hvad jeg tror
Du min dejlige Moder Jord

Du er drømme der brister selv når verden består
Længsel og drifter, der kommer og går
Velsignede den som sidder med ved dit bord
Du min dejlige Moder Jord

Du er duggen der falder og græsset der gror
Du min dejlige Moder Jord "

Sådan digter Kim Larsen. Jeg indleder med at citere fra hans sang Moder Jord, som er en hyldest til livet og til den velsignelse, der er i, at vi er til stede i verden og til stede her i dag. Kim Larsen husker os på naturen, på kunsten, på himmel og jord og på, at uanset hvad der sker, er der noget der er større end os selv.

Vi er forsamlet her i dag for at fejre og hylde jer efter et mildest talt helt anderledes gymnasieforløb, der har præget vores liv siden den 11. marts 2020. Så meget desto mere er der grund til at fastholde og glæde os over, at vi sidder her i dag ved Moder Jords bord.

Det sidste halvandet år af jeres gymnasieliv har i den grad været præget af coronasituationen og ikke mindst været kendetegnet ved, at vi fælles har været i en slags undtagelsestilstand. En tilstand hvor jeres forventninger om gymnasielivets indhold ikke har kunnet indfris, men er blevet erstattet af regler og henstillinger, der i den grad har præget og ændret livet for hver enkelt af os.

Det offentlige, og det private liv, har været præget af forsøget på at definere, forstå og indhegne virussen fra Wuhan. Aviser, TV, internet og media i det hele taget har været fyldt med beskrivelser af og synspunkter på COVID-19. Vi har uge for uge levet med, og i venten på, hvilke regler og restriktioner, der nu skulle være gældende, og definere vores liv i det små og i det store. Ingen af os havde forestillet sig en skole med regler for adfærd og afstand, håndsprit, overfladesprit, mundbind og en altid gældende følelse og fornemmelse af, at vi hver for sig skulle beskytte os selv og hinanden. Vi har været lukket inde, isoleret, og vi har ikke kunne rejse eller i det hele taget leve et såkaldt normalt samfundsliv med samvær, fester, teaterbesøg og udfoldelse af alle de aktiviteter, der heldigvis udgør vores hverdag. Skolen har i lange perioder være lukket, og I har været henvist til at blive undervist virtuelt hjemme.

Situationen ændrede sig i løbet af foråret, idet der dukkede nye mutationer op for slet ikke at tale om det globale udsyn, der afslørede, og afslører, kaotiske og frygtelige tilstande i en lang række lande. Det kan ikke undre, at dagsordenen både politisk og samfundsmæssigt, offentligt og privat i

høj grad har drejet sig om, hvordan vi kunne komme igennem krisen, og måske især om vi kan reetablere den velkendte gamle verden og igen folde livet ud, som vi har været vant til det.

Der har været gode grunde til bekymring og omtanke, og jeg tror, at det er nødvendigt, at vi sammen taler om, hvad vi har lært af pandemien, som altså endnu ikke er helt overvundet, og om hvordan vi vil indrette vores samfund både politisk og privat i fremtiden.

Når jeg i dag taler til jer, og til jeres familier, er det der fylder mest hos mig glæden over, at I indskriver jer i vores mangeårige tradition for at dimittere studenter. Jeg har lyst til at sige til jer, at jeg har stor forståelse for den situation, I har været i, de begrænsninger det har medført for jeres liv og for de ukendte udfordringer, I har måtte tage på jer. Det er vigtigt for mig at sige, at I hver for sig, og at vi i fællesskab, har klaret det og overvundet vanskelighederne.

I har på fornem vis håndteret at være hjemme og selv i høj grad skulle rammesætte jeres liv. I har på bedste måde, og sammen med lærerne, rammesat og udfoldet den virtuelle undervisning, som selvsagt har sine begrænsninger, men hvis formål har været at give jer stærke kvalificerede, faglige forudsætninger.

I har orkestreret at skifte mellem fysisk undervisning på skolen og virtuel undervisning hjemme, uden aldrig helt at vide, hvornår det ene begyndte og det andet holdt op. I har fastholdt og fokuseret på, at noget af det vigtigste i et menneskeliv er relationen til andre mennesker, også virtuelt,

I har, som ingen generation før jer, er jeg ret sikker på, tilegnet jer særlig viden og færdigheder inden for området virtuel undervisning og inden for det område, der overhovedet omfatter viden om brug af de digitale platforme. Alt dette har I opnået i en meget stejl læringskurve, og jeg tør sige, at denne viden følger med i jeres bagage, og gør det muligt for jer at håndtere videreuddannelse og job med overblik og sikkerhed. Verden er digital og global, og det er og bliver I også.

Jeg ved godt, at coronaproblematikken allerede nu toner ud både politisk, samfundsmæssigt og privat. Jeg er overbevist om, at pandemien og undtagelsestilstanden har tilført jer en styrke og persistens. Udholdenhed til at tackle fremtidens udfordringer: Klima, energi, flygtningestrømme, jordens ressourcer, kold krig, forsvar for demokratiet. Der er nok at tage jer på.

I sidder her i dag med studenterhuer på og skriver jer ind i en dansk tradition. Det handler dagen i dag også om - at vi er borgere i et land, Danmark, som vi er en del af og forbundet til. Et land som defineres og afgrænses af sin natur, sit sprog, sin historie, sin kultur og af de mennesker, der bor i landet. Defineres af os der har et forhold til det, holder af det og har en mening om, hvordan det skal indrettes. Der var og er noget særligt ved at være dansk.

"Vort gamle Danmark skal bestå,
Så længe bøgen spejler
sin top i bølgen blå"

Skrev Adam Oehlenschläger.

" I Danmark er jeg født, dér har jeg hjemme,
der har jeg rod, derfra min verden går.
Dig elsker jeg! - Dig elsker jeg!
Danmark, mit fædreland. "
Skrev H.C. Andersen

”Jeg vil ha dig tilbage,
ligesom i de gamle dage hvor en fri fugl var fri,
og hvor man mente hvad man sagde.”

Sang Natasja 2007

Man skal være ældre for at forstå, og måske ligefrem være misundelig på, den livskraft, skønhed og fremtid, der er i at være ung. Det er I, og det vil vi også gerne fejre. Det vil jeg gerne sige direkte til jer, inden jeg vil gå videre med talen, og jeg vil gerne sige det med en sang af Kim Larsen. Så her kommer ”De smukke unge mennesker”:

De kom flyvende med storke
Til dette Gudsforladte sted
Fra alle fire verdenshjørner
Hvis vi ta'r det hele med
Og nu er de blevet voksne
Ligner ikke mer' sig selv
Stemmerne er forandret men
Vi kender dem alligevel

Åh de smukke unge mennesker
Pludselig er de stukket af
Som legesyge sommerfugle
Den allerførste sommerdag

Hvad det er de vil med livet
Det ka' kun de selv forstå
Og de smukke unge mennesker
Gid de længe leve må

Da var nogle som blev tilbedt
Andre måtte nøjes med
Digitale vuggestuer
Og tilfældig kærlighed

Og de smutter før man ved det
Pludselig er de stukket af
Som legesyge sommerfugle
Den allerførste sommerdag

Hvad det er de vil med livet
Det ka' kun de selv forstå
Og de smukke unge mennesker
Gid de længe leve må

Da var nogle som blev elsket
Andre måtte nøjes med
Digitale vuggestuer
Og tilfældig kærlighed

Hvad det er de vil med livet
Det ka' kun de selv forstå
Og de smukke unge mennesker
Gid de længe leve må

Åh de smukke unge mennesker
Gid de længe leve må

Og nu er jeg så nået frem til den mere traditionelle indledning på en dimissionstale. Kære studenter. Studenter i Danmark. Studenter i København. Studenter på Østerbro. Studenter fra Ingrid. Her sidder I så unge, smukke og klar til det hele. I er danske studenter, fordi I nu har taget en dansk studentereksamen, og den er sin egen. Andre lande har også studentereksaminer, men ingen har en dansk studentereksamen med netop de fag, det faglige indhold, den form for eksamen og med den bagvedliggende menneskelige, indlæringsmæssige og kulturelle forståelse, som I nu er i besiddelse af. Det er dansk, så det klinger.

Vi har altså en fælles forestilling om, hvilken faglighed, og især hvilke værdier og normer, en dansk studentereksamen skal indeholde, og det er netop pointen. Vi har gerne villet præge jer og give jer viden og færdigheder som I, og samfundet, kan bruge.

Et af kendetegnene ved gymnasiet er netop, at her undervises i akkumuleret viden og i viden opsamlet gennem århundreder.

Gymnasiet handler også om drømmen, forpligtelsen og fællesskabet. Det at vi sammen taler om, hvilket samfund vi drømmer om at leve i, og at vi sammen taler om, og handler på, hvordan vi vil indrette os og udfolde den danske samfundsmodel. Og netop det at realisere drømmen og forme fremtiden er og bliver I en del af.

I har været ude på en tre-årig rejse, eller rettere vi har sammen været ude på en tre-årig rejse. For tre år siden, en dag i august, sad I for første gang her på skolen med store forventninger og en lille smule nervøsitet. Der er stor forskel på jer, dengang og nu. I kom med forventninger og drømme om at blive dygtigere fagligt, om at udvikle jer kreativt, om at blive udfordret på meninger og holdninger, om at møde kammerater og venner, om at lære at samarbejde og om at have det sjovt og blive en del af et fællesskab.

I har taget udfordringerne op, også de coronarelaterede

I har tilegnet jer fagene og dygtiggjort jer.

I har skrevet opgaver, synopsis og SRP.

I har sammentænkt det humanistiske med det samfundsvidenskabelige og det naturvidenskabelige.

I har, om end begrænset, været til skriftlig og mundtlig eksamen.

I har deltaget i diskussioner, udarbejdet oplæg og blevet trykprøvet på jeres viden.

I har læst lektier, været på Facebook, brugt nettet og som en del af den digitale generation vokset op med iPhone, iPad og det hele.

I har fået ny viden og nye færdigheder i en bred vifte af fag. I har lært, hvordan de forskellige fags metoder og tilgange kan kombineres og tilsammen skabe en både bredere og dybere forståelse for en sag. I har lært at søge information og nødvendigheden af at forholde jer kritisk til jeres kilder, til at vurdere, om et argument holder eller ikke holder.

Gymnasielivet er en del af jeres livsrejse. Ud fra en eksistentiel opfattelse handler rejsen om at tage livet på sig, og foretage en lang række valg. Valg der har konsekvenser. Jeg håber, og tillader mig at tro, at vi har bidraget til at give jer mod, og lært jer udholdenhed og sejhed og ikke mindst

vedholdenhed til at blive ved med at tænke, vælge og handle – også når det er svært, og der stiller sig forhindringer i vejen.

Peter F. Drucker, filosof og ledelsesforsker, siger følgende:

- Vær den du er
- Gør hvad du kan
- Brug hvad du har
- Begynd hvor du er

Disse leveregler er meget simple og på samme tid komplicerede og sammensatte.

”Vær den du er”

Og hvem er man så? Jeg kunne fristes til at sige, at du er et menneske formet af din biologi og dna og af din personlige og kulturelle opvækst.

Men jeg kunne tilføje, at du er den du er i kraft af dine valg og din vilje, og især din vilje til at følge bestemte værdier og idealer. Men måske mest til at tro på dig selv og være tro over for dine idealer om ordentlighed, ansvarlighed,

”Gør hvad du kan”

Du skal gøre dig umage. Gør dit arbejde ordentligt, vær beredt og hold dine aftaler. Gør mere end hvad der forventes af dig. Let de andres byrder, og vær det for andre, som ville betyde noget for dig. Gør hvad du kan for at udfylde din plads i verden og stå ved dit medansvar for fællesskabet. Vær ikke nærig med dig selv, gør dit bedste.

”Brug hvad du har”

Jeg tror, at det centrale her er at være realistisk og analytisk. Ikke at gøre sig falske forestillinger om egne færdigheder og evner, men netop i selvransagelsens klare lys at gøre sig klart: Det og det kan jeg, og det vil jeg bruge i denne situation. Brug ikke din tid på hvad andre har, og du ikke har. Det du har er godt nok.

”Begynd hvor du er”

Steen Hildebrandt, professor emeritus og livslang ledelsesforsker siger: ”Buddhismen har et godt råd, som jeg forsøger at tage alvorlig: ”Handl altid som om universets fremtid afhænger af, hvad du gør, mens du samtidig griner af dig selv over, at du kan finde på at tro, at dine handlinger gør nogen som helst forskel”. Det er det, det handler om, at være hvor man er, nærværende, og tage udgangspunkt i nuet og se virkeligheden i øjnene.

Samlet set ønsker jeg for jer, at I må have mod og omtanke til at opstille klare mål for jeres videre uddannelsesforløb og for jeres liv. Vælg en uddannelse, der har jeres interesse, og som der er fremtid i. Brug jeres viden og begavelse, I har rigeligt af begge dele, og tro mig, verden vil efterspørge jeres faglige viden, jeres færdigheder og jeres samarbejdsevner.

Jeg ønsker for jer, at I må have mod til at danse med jer selv, med verdenen og stjernerne.

Alt det vi gør, siger, tænker, føler og handler har betydning. Det er dit ansvar at danne, almindanne, uddanne, forme dig selv. Det er dit ansvar at respektere og holde af dig selv. Det er i sidste instans dit ansvar at danne dig værdier, holdninger og meninger. Og alt sammen er ikke meget værd uden

dit ansvar. Jeg vover at sige, at først når du har erkendt ansvaret for eget liv, kan du indgå i meningsfulde relationer med andre mennesker.

Det er sådan en verden, vi i dag overdrager jer ansvaret for, ansvaret for de livsbetingelser, der fremover kommer til at gælde for jer selv og jeres børn, for det samfund, vi lever i, for fællesskabet og for hele menneskeheden. Det lyder stærkt, men det giver god mening.

Om lidt sender vi jer ud på den obligatoriske og traditionelle køretur rundt til de mange familier, der vil fejre jer. I parentes bemærker jeg til forældre, familie og venner, at det er som personligt at overvære en etape i Tour de France. Man venter meget længe, og pludselig er de der, og så er de væk igen, inden man rigtig når at opfatte det, så nyd de kostbare minutter, og glæd jer over årets studenter.

Jeg vil gerne sige jer tak for jeres tre år på Ingrid. Tak fordi I fyldte skolen med jeres humor, ungdom, nærvær, livskraft, nysgerrighed, musik, teater, lærdom og meget meget mere.

Jakob og jeg har haft glæden af at have besøg af jer og jeres familie og venner i lokale 6. Vi har på denne måde gerne ville markere en tradition med at sætte studenterhuen på jeres kloge hoveder og give jer en rød rose, men måske især at italesætte, at I hver især er unikke mennesker, meget forskellige, men med det fælles, at I er studenter fra Ingrid.

Tak fordi I blev en del af skolens historie og erindring. Pas godt på jer selv og hinanden og hold fast på de venskaber og kammeratskabet, I har knyttet her på skolen. I er altid velkomne tilbage,

Med disse ord dimitterer jeg jer studenter årgang 2021.